

7
ROČNÍK 13

7. listopadu 2003

V ČÍSLE:

Návrh Kolektivní smlouvy UP nepodepsán • Jak a proč: Kodex mediálního chování na UP • Vydavatelství UP na knižním veletrhu ve Frankfurtu • Představujeme: noví profesori a profesorky • Četba na pokračování

Ve středu 29. 10. bylo na Katedře germanistiky FF UP uvedeno první knižní vydání básní V. A. Poláka – Avalos, které pod názvem *Der erloschene Leuchter/Uhaslý svícen* připravilo v česko-německé verzi vydavatelství Monse ve spolupráci s Vydavatelstvím UP. Úvodního slova se ujal hlavní editor výboru prof. L. Václavek, CSc. (na snímku vlevo), malé slavnosti se zúčastnila také O. Poláková (na snímku uprostřed), která se na edici podílela svými českými překlady.

-red-, foto -tj- ▶

O výsledcích Výzkumného centra pro optiku odborně i populárně

■ Ve dnech 23.–24. 10. 2003 hostila akademická půda v pořadí již třetí, tedy již tradiční mezinárodní pracovní seminář *Kvantová a klasická interference*. Tento seminář pořádalo Výzkumné centrum pro optiku, což je národní projekt podporovaný MŠMT ČR zaměřený na základní výzkum optiky, v němž jsou za pracoviště UP zastoupeny Katedra optiky PŘF UP a Společná laborator optiky UP a AV ČR. Akce si vytkla dva cíle. Tím prvním bylo informovat akademickou obec i všechny ostatní zájemce o tom, jaké problémy se v *Centru* řeší a jakých výsledků bylo dosaženo. Druhý cíl byl čistě odborný, a proto v rámci

Prezident jmenoval nové vysokoškolské profesory

■ Ve Velké aule pražského Karolina předal prezident ČR dnes, 7. 11. 2003, dekrety 85 novým profesorům a profesorkám českých vysokých škol. S účinností od 10. 11. 2003 bylo jmenováno také šest nových profesorů a profesorek UP, a to prof. PhDr. Marie Sobotková, CSc. (vedoucí sekce polské filologie Katedry slavistiky FF UP), pro obor dějiny české literatury; prof. PhDr. Ladislav Daniel, Ph.D. (vedoucí Katedry teorie a dějin výtvarných umění FF UP), pro obor dějiny výtvarných umění; prof. RNDr. Karel Lemr, Ph.D. (Katedra analytické chemie PŘF UP), pro obor analytická chemie; prof. PhDr. Jiří Musil, CSc. (Katedra křesťanské výchovy CMTF UP), pro obor klinická psychologie; prof. RNDr. Juraj Ševčík, Ph.D. (Katedra analytické chemie PŘF UP), pro obor analytická chemie; na návrh Vědecké rady Masarykovy univerzity v Brně převzal profesorský dekret prof. MUDr. Martin Peřek, CSc. (zástupce přednosty Ústavu imunologie LF UP), pro obor lékařská imunologie.

Na návrh Vědecké rady UP jmenoval prezident republiky také prof. RNDr. Juraje Černáka, CSc. (Přírodovědecká fakulta Univerzity P. J. Šafaříka v Košicích), pro obor anorganická chemie, a prof. PhDr. Petera Kónyu, Ph.D. (Filozofická fakulta Prešovské univerzity v Prešově), pro obor československé dějiny. Blahopřejeme.

-red-

této akce proběhl mezinárodní seminář, na němž vystoupili zahraniční hosté, kteří pracují v oblasti kvantové informace, vlnové a kvantové optiky.

Po úvodním slově, které pronesl prof. J. Peřina, DrSc., jako řešitel projektu, následovala populární část určená zejména pro širší akademickou veřejnost. Připravili ji mladí vědeckí pracovníci *Centra*. Posluchači se lehkou formou dramatického pásma dozvěděli, proč je normální, pokud se nám zdá, že v kvantovém světě ničemu nerozumíme, s jakými záležitostmi se musíme vypořádat, pokud se snažíme něco se o kvantovém světě dozvědět, do jaké míry můžeme od sebe navzájem kvantové objekty odlišit, co všechno se dá destilovat a také to, jak teleportace přešla ze světa sci-fi do optických laboratoří. V následující přehledové přednášce se posluchači dozvěděli něco o tzv. provázaných (entanglovaných) stavech, kterým vděčíme za současný bouřlivý rozvoj kvantové informatiky. Takovéto stavy předpověděl už ve 30. letech minulého století Schrödinger a v populární literatuře se často cituje pojem *Schrödingerova kočka*. Donedávna se na jejich existenci pohlíželo spíše jako na teoretickou hříčku přírody bez jakéhokoli využití. Takové stavy lze realizovat prostřednictvím nelineárně optických krystalů a dnes tvoří jádro většiny procedur v kvantové informatice. Ve *Výzkumném centru pro optiku* nejsou ale studovány pouze

Dokončení na str. 2

Co chybí Academia filmu Olomouc: jednoznačná podpora univerzity

■ S tímto patrně nejdůležitějším závěrem skončila poslední schůzka organizačního výboru AFO 2003, jehož členové se 22. 10. sešli, aby zhodnotili průběh letošního ročníku. Jak konstatoval ředitel AFO 2003 PhDr. R. Hladký, ohlas festivalu byl letos velmi příznivý, včetně návštěvnosti širší veřejnosti i reakcí ze strany spolupřátelů a partnerů AFO. S pozitivními reakcemi se setkala i regionální projekce, které konání festivalu v Olomouci rozšířily místně i časově, kladně byla hodnocena i prostorová semknutost letošního ročníku v jednom objektu – jezuitském konviktu. Tuto okolnost však ocenili patrně spíše jednotliví návštěvníci festivalu, méně již zástupci kateder

Prof. J. Černý čestným profesorem Univerzity Marie Curie-Sklodowské

■ Na nedávném slavnostním zasedání senátu Univerzity Marie Curie-Sklodowské v polském Lublinu (29. 10. 2003) obdržel prof. J. Černý, CSc., vedoucí Katedry romanistiky FF UP, titul čestného profesora. Tato hodnost mu byla udělena za dlouholetou spolupráci, pomoc při budování tamější katedry romanistiky v letech 1976–1981 a za výrazný podíl při budování iberistiky (španělská a portugalská filologie) v devadesátých letech na téže katedře.

Prvního pozvání na Univerzitu Marie Curie-Sklodowské (UMCS) se prof. J. Černému dostalo již v roce 1973, kdy o rozvoj iberistických oborů na UMCS projevil zájem prof. Falicki. Tehdy poprvé se hovořilo o tom, zda by byl prof. J. Černý ochoten na UMCS spoluzakládat v té době chybějící obory iberistiky. Prof. J. Černý s touto nabídkou souhlasil, z politických důvodů se tak stalo až o tři roky později, v roce 1976.

V průběhu zasedání senátu UMCS převzali titul čestného profesora také profesori H. Eggert, germanista ze Svobodné univerzity v Berlíně, a profesor jaderné fyziky J. Dudek, jenž působí na Univerzitě ve Štrasburku.

-map-

Toto číslo vychází s přílohou věnovanou Univerzitě třetího věku (strany I–IV).

a pracovišť FF a PŘF UP, která v konviktu realizují výuku.

Jak PhDr. R. Hladký uvedl, hlavní (a dlouhodobý) problém festivalu je třeba vidět především na straně vyhlášovatele – tj. univerzity, zejména jde o malý zájem její akademické obce o organizaci a obsah festivalu. Podle letošních zkušeností organizátorů se tento problém nejmarkantněji projevil při realizaci semináře doc. K. Taberyho (o filmovém historikovi K. Smržovi), jenž zaznamenal velmi nízkou návštěvnost ze strany Katedry teorie a dějin dramatických

Dokončení na str. 3

Ústav lékařské chemie a biochemie
a Olomoucká pobočka České společnosti
chemické Vás srdečně zvu
na přednáškové odpoledne k příležitosti
významného životního jubilea

doc. RNDr. Daniely Walterové, CSc.

Přednáškové odpoledne se koná
ve středu 19. listopadu 2003 ve 14.30 hod.
ve velké posluchárně Teoretických ústavů LF UP.

Zahájení – Vilím Šimánek.

Současná role a budoucnost alkaloidů
v medicíně – Eva Táborská, LF UP v Brně.
Studium vlastností, lokalizace a fyziologické
funkce enzymů podléhajících se na odbourávání
polyaminů v rostlinách – Lenka Luhová,
PřF UP v Olomouci.
Přípitek s jubilantkou.

RNDr. Libor Kvítek, CSc., předseda
pobočky ČSCh
Prof. Vilím Šimánek, přednost
Ústavu chemie a biochemie

Nabídka financování zahraničního studijního pobytu

Nadace Konopa–Vohrysa nabízí jednorázové stipendium ve výši 1 000 euro pro úhradu studijního nebo výzkumného pobytu v Německu.

Žádost musí obsahovat jméno, datum narození a plnou adresu žadatele, popis odborného zaměření, zamýšlené činnosti v Německu, a také určení plánovaného místa pobytu (univerzita, výzkumné pracoviště).

Stipendium bude uděleno poprvé v roce 2004, v naléhavém případě ještě v roce 2003.

Žádosti o stipendium zasílejte k rukám rektory UP.
-rup-

Rektorka Univerzity Palackého v Olomouci ve snaze povzbudit literární tvorbu studentů a umožnit tvůrcům dialog s posuzovateli jejich práce vyhláší

10. ročník veřejné literární soutěže pro studenty Univerzity Palackého.

Podmínky soutěže: Předložit v oboru poezie 5–10 textů, v oboru próza (povídka, novela, esej) text do 30 stran, v oboru drama text hry, a to ve třech kopiích, z nichž každá bude označena jménem, fakultou, ročníkem, studovaným oborem a domácí adresou. (Stranou se miní strojepis [počítačový text] o 30 řádcích a 65 úhzech.)

Závěrečný termín odevzdání prací je **31. březen 2004**.

Za nejlepší práce budou uděleny ceny, a to 1. cena – 2 000 Kč, 2. cena – 1 500 Kč, 3. cena – 1 000 Kč.

Porota nemusí všechny ceny udělit. Ceny se nerozdělují ani nezdvoují. Soutěžní práce budou hodnoceny odbornou porotou, kterou jmenuje rektorka UP.

Výsledky soutěže budou vyhlášeny v květnu 2004 a zveřejněny v Žurnále UP. Autoři vítězných prací se zúčastní hodnotičiho semináře.

Soutěžní příspěvky zasílejte na adresu: sekretariát rektory Univerzity Palackého, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc; obálku označte heslem „Literární soutěž“.

-rup-

Oprava

V minulém čísle jsme v textu *Jednala nezávislá komise pro posouzení Nebeského glóbu* na základě mylných podkladů zveřejnili nesprávnou informaci o složení komise: místo doc. H. Myslivečkové, CSc., z Katedry výtvarné výchovy PřF UP je jejím členem **doc. O. Michálek** z téže katedry.

-red-

Fórum pastorálních teologů IV

■ Ve dnech 20.–21. 10. se na půdě CMTF UP v Olomouci konalo již čtvrté *Fórum pastorálních teologů* z České republiky a Slovenska; Vídeňskou fakultu reprezentoval jeden zástupce.

Účastníci, kterých bylo celkem 21, se z různých míst sjeli již 19. 10. večer. Následující den začalo samo jednání. Prof. P. Ambros, který vyučuje *pastorální teologii* na CMTF, všechny účastníky přivítal a zahájil tak samotné setkání.

Řolí moderátora byli pověření ThLic. P. Žurek, pedagog CMTF, který měl na starost také organizaci celého setkání, a Ing. A. Opatrný, Th.D, vyučující předmětu *pastorální teologie* na Teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a na Teologické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

Toto setkání bylo rozděleno do šesti bloků a dvou částí – první byla věnována prezentaci výuky *pastorální teologie* na jednotlivých fakultách a teologických institutech, druhou tvořily jednotlivé příspěvky, po nichž následovala diskuse. Téma tohoto *Fóra* bylo: „Charakteristika společnosti, ve které se pastorace děje, ve které žije církev a jaké konkrétní úkoly z toho vyplývají pro praktickou teologii“.

Na tomto *Fóru* zaznělo celkem sedm prezentací výuky *pastorální teologie*. Nejdrže se uvedly tři české fakulty: CMTF UP, TF UK, TF JČU. Slovenskou část reprezentovaly tři teologické instituty – Košický, Spišské kapitulky a Nitra. Se zájmem se setkala i prezenta-

ce Vídeňské teologické fakulty a také celkového kontextu současného rakouského vysokého školství.

Kromě obecného vzhledu do *pastorální teologie* se studenti jednotlivých fakult a institutů seznamují i se speciálními otázkami pastorace, jako například s pastorační nemocných, mládeže, rodin, lidí na okraji společnosti, Romů.

Také zazněl návrh vytvořit *Asociaci pastorálních teologů*, jejímž cílem by byla výměna zkušeností a informací o stavu badatelské činnosti a vytvoření společného manuálu pro výuku *pastorální teologie* na teologických fakultách a institutech.

Další část *Fóra* byla věnována příspěvkům, které se týkaly zejména pastorační situace v oblastech působení jejich autorů a také stavu badatelské činnosti. Účastníci tak byli informováni o odlišnostech mezi pastorační situací v České republice, která se potýká s nedostatkem kněží, a na Slovensku, kde je naopak zapotřebí více pracovat na spolupráci laiků s duchovními. Měli možnost se seznámit se stavem badatelské činnosti a s výhledy pastorace do budoucna.

Účastníci toto setkání zhodnotili jako přínosné a vyjádřili společně přání pokračovat v pořádání takových setkání i v budoucnu. Na závěr prof. P. Ambros poděkoval organizátorům za dobrou organizaci a všem za příjemnou pracovní atmosféru. Mezi plody tohoto setkání lze očekávat i vydání sborníku.

Mgr. P. Otýpková, ThLic. P. Žurek, foto archiv autorů

Štýrskohradecké slavistické dny v Olomouci

■ Dne 15. 10. 2003 se na půdě Katedry slavistiky FF UP konala jednodenní mezinárodní konference nazvaná *Štýrskohradecké slavistické dny v Olomouci*. Odborné setkání olomouckých a štýrskohradeckých slavistů proběhlo v rámci grantu *Textová lingvistika – specifika současných textových útvarů (ve srovnávacím česko-rusko-německém plánu)*, který spolufinancuje rakouské ministerstvo vzdělání, vědy a kultury a Ministerstvo školství ČR. Konference se věnovala tématu *Text jako předmět lingvistického, lingvodidaktického a kulturologického zkoumání* a zúčastnilo se jí pět rakouských slavistů (Institut für Slavistik, Universitat Graz) a sedm zástupců olomoucké rusistiky a polonistiky.

O výsledcích Výzkumného centra...

kvantové aspekty světelných polí. O tom se posluchači mohli přesvědčit v přednášce věnované vırovým polím a tzv. singulární optice. Dozvěděli se, že světelná vlna nemusí být podobná jen vlně šířící se na vodě, ale že se může také jevit jako do sebe stočené těstoviny známé z italské kuchyně. Fyzikové v tomto případě mluví o úhlovém momentu vlny, který lze takto přenášet, a který představuje další potenciální zdroj informace připravený pro další využití. Zbývající dvě přednášky v bloku popularizačních přednášek byly věnovány aplikovaným problémům. První z nich se týkala nových metod přípravy tenkých vrstev pro optický výzkum, což je tematika řešená kolegy na Fyzikálním ústavu AV v Praze, a druhá přednáška pak byla věnována *Moiré jevu* projevujícím se v podobě periodických struktur, který lze využít při optických měřeních. Tím ale vědecko-popularizační odpoledne *Výzkumného centra pro optiku* neskončilo. Zájemci měli možnost nahlédnout do výzkumných laboratoř, a během malého občerstvení probíhala paralelně vývěsková secke, kde byly vystaveny všechny příspěvky publikované a zveřejněné v *Centru* během uplynulého roku. Tady už se mísila čeština s angličtinou, protože této části se účastnili i zahraniční hosté. Vědeckou atmosféru setkání fyziků dokreslovalo prostředí. V předšálí konference probíhala po celou dobu

Rakouská delegace vedená prof. B. Tošovičem vystoupila s referáty na obecně téma jazykových kategorií, přístupu slovných jazyků k cizím výpĳčkám, úlohy jihoslovanských dialektů či současné literární situace v Rusku. Referáty olomouckých slavistů zpracovávaly téma struktury textu odborného, administrativního i publicistického stylu, současné frazeologie či téma charakteru textu u Dostojevského. Při jednání vládla přátelská atmosféra plná upřímého zájmu o dané téma, o další odbornou činnost i o osudy slavistiky v Grazu či v Olomouci. Pro olomouckou slavistiku se tak otevírá nová cesta ke spolupráci s erudovaným rakouským pracovištěm.

-jp-

Dokončení ze str. 1

trvání semináře výstava obrazů dr. J. Brůnové věnovaná optické a fyzikální tematice.

Vlastní odborné setkání začalo následující den a bylo výhradně věnováno příspěvkům zahraničních hostů, které pojí s pracovníky *Centra* úzké pracovní vztahy. Většina příspěvků byla věnována aktuální problematice kvantové informatiky. Přednášky tomuto tématu věnovali prof. Zukowski z Univerzity v Gdaňsku, prof. Cerf z Univerzity v Bruselu, dr. Grosshans z Ústavu M. Plancka v Mnichově a dr. Eisert s Univerzity Potsdam. Problém kvantové optiky se týkaly přednášky dr. Lütkenhause z Univerzity v Erlangenu a dr. Miranowicze z Univerzity v Poznani. Moderním aspektům vlnové teorie byly věnovány přednášky dr. Courtiala z Univerzity v Glasgowě a prof. Häuslera z Univerzity v Erlangenu.

Hlavním cílem celého setkání bylo prezentovat práci *Výzkumného centra pro optiku* před akademickou veřejností a soudě podle kladných reakcí tento cíl byl naplněn. Pro pracovníky *Centra* však toto setkání má i další přínos. Mezinárodní spolupráce je ve vědě nezbytná, a práce v rámci *Centra* umožňuje efektivně spolupracovat na řešení aktuálních problémů v širším evropském měřítku.

Prof. RNDr. Z. Hradil, CSc., Katedra optiky PřF UP

Koordinační odborová rada UP nepodepsala nový návrh Kolektivní smlouvy UP

■ Z nedávného setkání Koordinační odborové rady Univerzity Palackého (24. 10. 2003) vzešlo zamítavé stanovisko k navrhovanému znění **Kolektivní smlouvy UP**. Platnost zmíněné směrnice rektorky UP, upravující pracovní podmínky všech zaměstnanců Univerzity Palackého, jejich nároky vyplývající z pracovního poměru, vztahy mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem a mezi zaměstnavatelem a odbory již před časem vypršela. Její nové znění je prozatím v nedohlednu. Jak pro Žurnál UP uvedl předseda Koordinační odborové rady UP PaedDr. V. Klopal, aktuální verzi navržené smlouvy KOR UP odmítá podepsat. Má pro to minimálně tři důvody. Kromě chronického nedostatku financí ve veřejném vysokém školství vzrůstá s přechodem na strukturované studium (tudíž např. vedení i bakalářských prací) a každoročním nárůstem počtu studentů UP (letos o 600) množství práce, ovšem ne mezd. Univerzitní organizace odborů zastupující zaměstnance UP proto trvá na každoroční 8–10% valorizaci platů. Za další palčivý problém považují současnou situaci týkající se nejasného a neúnosného rozpětí úvazků u příslušných kategorií učitelů na jednotlivých fakultách. V tomto smyslu KOR UP trvá na jejich jasně definovaném rozpětí, případně na stanovení horní hranice. V neposlední řadě jde i o požadavek týkající se oborů na FF UP a jejich koeficientu náročnosti. KOR UP v této souvislosti žádá o zvýšení koeficientu náročnosti ze současné výše 1,0 na 1,1.

O možné budoucí ekonomické situaci UP, a to ve smyslu navýšení dotace o 1,7 mld. Kč, se v Žurnálu UP (č. 3. str. 4) vyjádřil kvestor UP Ing. J. Jirka. Půjde-li celá částka, jež je zatím schválena nad rámec původního návrhu ministerstva financí (tj. 1,7 mld. Kč) na normativní financování, mohlo by to pro UP znamenat posílení základní dotace v rozsahu cca 85–95 mil. korun. Základním předpokladem, aby se ale tyto prostředky dostaly do rozpočtové kapitoly

MŠMT ČR, je schválení státního rozpočtu na rok 2004. Návrh, jenž předložila vláda, prozatím prošel v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR pouze prvním čtením. Hlavně z tohoto důvodu se rektorka UP prof. J. Mačáková, CSc., k uvedeným valorizačním požadavkům odborů postavila záporně (další vysvětlující informace viz rubrika Otázky pro rektorku UP na této straně). Z jejího vyjádření vyplývá, že do doby přijetí státního rozpočtu na rok 2004 se Univerzita Palackého k valorizaci zavázat nemůže. Požadavek týkající se stanovení rozpětí úvazků či stanovení jejich horní hranice u jednotlivých kategorií učitelů zůstává dosud otevřený. V tomto smyslu vnímá rektorka UP nutnost určení nejen jejich přímé vyučovací zátěže, ale i definování nároku na vědeckou činnost a umělecké aktivity. PaedDr. V. Klopal je ovšem jiného mínění: *Vědecký úvazek nezajistí 12 tisícům studentů UP základní obhospodaření, je nutné studenty učit. Při současném počtu studentů jsou naše úvazky na úrovni středních škol. A to je potřebné řešit.*

K nastiňené problematice se 4. 11. 2003 v Praze uskutečnil také mimořádný sjezd Vysokoškolského odborového svazu, jenž se za přítomnosti mj. PhDr. W. Bartoše, předsedy VVV KM Parlamentu ČR, zástupců poslaneckých klubů ČR, ministryně školství, mládeže a tělovýchovy ČR JUDr. P. Buzkové, PhDr. P. Mareše, CSc., místopředsedy vlády ČR, prof. I. Wilhelma, předsedy ČKR či doc. F. Ježka, CSc., předsedy RVS, zabýval aktuální problematikou financování veřejných vysokých škol, zejména pak současným stavem projednávání zákona o rozpočtu na rok 2004.

Nedílnou součástí Kolektivní smlouvy UP uzavřené 27. 1. 2000 (s platností na tři roky) jsou „Vnitřní mzdový předpis UP“ a „Katalog zařazení funkcí a profese do mzdových tříd“.

M. Hronová

Vydavatelství UP na knižním veletrhu ve Frankfurtu

■ Ve dnech 8.–13. 10. 2003 proběhl ve Frankfurtu nad Mohanem 55. mezinárodní knižní veletrh, které ho se aktivně zúčastnila Univerzita Palackého v Olomouci participací na České národní expozici. Stánek o celkové rozloze 18 x 10 m byl důstojným prostorem pro výstavu knih i s místem určeným pro jednání s obchodními partnery. V rámci národní expozice vystavovalo celkem 38 firem. Mezi nimi byli i vydavatelé tří vysokých škol – Univerzita Karlova v Praze, VUT v Brně a UP.

Vydavatelství UP se při výběru knih pro expozici tentokrát zaměřilo především na AUPO (Acta Universitatis Palackianae Olomucensis) a na publikace, které jsou vydávány v cizích jazycích.

Na pracovní schůzce s E. LeBourseovou (Larousse – Foreign Rights Department) byly dohodnuty parametry českého vydání publikace *Dictionnaire de la Sociologie* (obálka, české doplňující texty) a se zástupci ministerstva kultury Francouzské republiky (B. Crestin-Billet a B. Borghino) byla projednána možnost finanční podpory pro český překlad.

Se zástupkyní PWN (Polsko) A. Reiter-Rosińskou byly upřesněny podmínky pro české vydání knihy J. Szymanek: *Sztuka argumentacji a nákup práv na navazující publikaci Sztuka argumentacji – cwiczenia w badaniu argumentów* od téhož autora.

Na jednání s B. Cosminovou (na snímku uprostřed) – zástupkyní Central and Eastern European Online Library (C.E.E.O.L.) – byla projednána nabídka na spolupráci s Univerzitou Palackého. Jedná se o projekt elektronické knihovny se zaměřením na produkci střední a východní Evropy. C.E.E.O.L. má zájem především o periodika a publikace humanitního zaměření v elektronické podobě. Byly projednány finanční podmínky distribuce, které spočívají ve finančním zisku pro naši stranu za poskytnutí texty. Z naší strany se očekává vyjádření ke spolupráci, které je vázáno na ověření možnosti vystavování publikovaných děl i v elektronické formě na internet.

-dz-, foto -hh-

◀ Při příležitosti vydání výboru z tvorby rakouského básníka K. Lubomirského uspořádala Katedra germanistiky FF UP 20. 10. jeho autorské čtení.

-red-, foto -tj-

Krátce z Akademického senátu UP

■ Senátoři Akademického senátu UP jednali na svém nedávném zasedání (29. 10. 2003) mj. o návrhu na rozdělení rezervy UP. Po rozpravě a poté, kdy ekonomická komise AS UP (předseda doc. J. Štefanides, FF UP) doporučila schválit návrh na rozdělení rezervy UP tak, jak bylo navrženo, AS UP předložený návrh na rozdělení rezervy UP v celkové výši 7 mil. korun schválil. Z této částky budou 2 mil. přiděleny PF UP v rámci navýšení prostředků potřebných pro akreditaci, zbylých 5 mil. bude rozděleno normativně. Akademický senát UP dále projednával bod týkající se přijetí úvěru na rekonstrukci dálkového teplovodu. V závěru diskuse a po doporučení ekonomické komise AS UP vyjádřil Akademický senát UP s přijetím úvěru ve výši 9,5 mil. korun souhlas.

AS UP dále schválil Dodatek č. 1 ke Spisovému řádu UP č. B1-9/2001, navrhované nové znění čl. 33, 33a, 33b a 33c VJR AS UP týkající se projednávání a schvalování rozpočtu UP. AS UP dále schválil VJR AS PF UP ve znění přijatých připomínek, s nimiž zmocněnec PF UP souhlasil a navrhované změny Statutu PF UP související se změnou VJR AS PF UP.

-map-

O tzv. normativním financování již bylo zmíněno mnohě. Přesto, můžete ještě jednou tento termín vysvětlit? Akademické pracovníky a zaměstnance UP by možná zajímalo, zdali se slíbené navýšení (1,7 mld. Kč) nějak projeví na mzdách. Kdy a kde se tedy tyto finance konkrétně objeví?

Základním předpokladem pro to, aby se tyto prostředky dostaly do rozpočtové kapitoly MŠMT ČR, je schválení státního rozpočtu na rok 2004. Projednávání návrhu, jenž předložila vláda, bylo v Poslanecké sněmovně zahájeno, návrh prošel v prvním čtení. Pokud návrh státního rozpočtu Poslanecká sněmovna PČR schválí a podepíše jej prezident ČR, dojde k dalším krokům na MŠMT ČR. Ministryně MŠMT ČR JUDr. P. Buzková stanoví Pravidla pro poskytování dotací veřejným vysokým školám MŠMT na rok 2004 (dále je „Pravidla“), která určí, jak bude státní dotace rozdělena. Jednání o změně pravidel pro rok 2004 již byla zahájena na setkání Reprezentační komise dne 7. 10. 2003.

Neinvestiční dotace je rozdělena na základní neinvestiční dotaci a na dotaci na ubytování a stravování studentů. Část základní dotace je rozdělována účelově, např. na financování rozvojových programů, na FRVS, stipendia studentů v doktorských studijních programech atd. Část je v souladu s „Pravidly“ jako Ukazatel A (studijní programy) poskytnuta VVŠ podle počtu studentů v jednotlivých studijních programech (financovaný počet studentů pro rok 2004 je již pro jednotlivé VVŠ stanoven). To je právě část financí, kterou označujeme jako normativní, protože je kromě počtu studentů určena základním normativem na studenta a příslušným koeficientem ekonomické náročnosti pro daný studijní program. Tato část dotace se odvozuje od rozsahu vzdělávací činnosti. Jde o finanční prostředky, které jsou určeny na „provoz“ VVŠ – tedy na vše, co s tímto provozem souvisí včetně mezd akademických pracovníků a zaměstnanců. Zatím není zcela jednoznačně určeno, jestli celé navýšení o 1,7 mld. Kč bude určeno jen na tuto „normativní“ část dotace, nebo jestli část bude použita na účelové financování.

Na nedávném setkání KOR UP se mj. hovořilo o požadavku valorizace platů. Můžete, prosím, ještě jednou popsat časový horizont s tím související? Kdy bude znám rozpočet z MŠMT ČR? Kdy nastane doba případné valorizace?

Základní časový horizont je dán schválením státního rozpočtu na rok 2004 Poslaneckou sněmovnou PČR. MŠMT ČR pak rozepisuje dotace VVŠ obvykle na začátku daného kalendářního roku. Jakmile budeme vědět, kolik finančních prostředků pro rok 2004 budeme mít k dispozici, musíme zvážit, jakým způsobem upravíme tabulku tarifních platů – tedy jak budeme tarifní platy valorizovat. Na návrzích úpravy mzdové tabulky již pracujeme, zvažujeme, jestli nepříkročíme kromě valorizace i k dalším změnám. Musíme ovšem současně zvážit, jak se projeví v příštím roce např. zvýšení DPH u některých položek, tedy musíme posoudit, na co budeme mít.

-map-

Co chybí Academia filmu...

Dokončení ze str. 1
umění FF UP, i když šlo o vyvrcholení projektu, na kterém se v rámci oborového výzkumu podílela i řada studentů této katedry. Podle mínění PhDr. R. Hladkého má olomoucká univerzita dostatečný potenciál osobností s tvůrčími a organizačními schopnostmi, možnostmi i kontakty, a je škoda, že zůstává nevyužit. Chápu AFO jako univerzitní akci, která má předpoklady k tomu, aby se UP neprezentovala jako uzavřená instituce, ale aby naopak překračovala své hranice a otevírala se světu. O to více se podle jeho slov osvědčila spolupráce s institucemi mimo UP – Krajským úřadem Olomouc, Českou televizí Ostrava, firmami SKANSKA, Strategic Consulting a dalšími. Pokračování této spolupráce, spolu s vyjasněním vztahu akademické obce k jejímu vlastním festivalu, ale i garance místa a termínu konání AFO budou patrně prvními kroky při organizaci příštího, 39. ročníku.

-map-

Jak vznikl a proč byl vydán Kodex mediálního chování na UP?

V souvislosti s vydáním *Kodexu mediálního chování na UP*, který vyšel s platností a účinností od 15. 10. 2003 jako metodický pokyn rektorky (B3-03/1-MPR), jsme požádali prorektorku UP pro zahraniční styky a záležitosti vnějších vztahů **doc. M. Hirschovou, CSc.**, o odpovědi na několik otázek:

Co konkrétně, jaká zkušenost, dalo popud k myšlence vydat Kodex mediálního chování na UP?

Popudem ke vzniku Kodexu mediálního chování byly permanentně se opakující nejasnosti ve vztahu UP – veřejnost, a to hlavně kolem přijímacího řízení, a v letošním roce také okolnosti výzvy Počítejte s námi. Jak víte, přijímací řízení je velmi citlivá a ostře sledovaná záležitost, a jakýkoli rozpor v poskytování informací je zpravidla důvodem k protestům (hlavně ze strany nepřijímatých studentů a jejich rodičů) a k negativnímu hodnocení UP. Proto by mělo být vždy jasné, kdo příslušnou informaci podává a čím jménem mluví. Tzn. aby např. určitá výjimka poskytovaná uchazečům o jeden obor nebyla zevšeobecňována apod. Co se týká výzvy Počítejte s námi, kolotoč informací zejména v počátku byl velmi nejednoznačný a její konečné vyznění bylo poněkud jiné, než tomu začátek akce nasvědčoval, ve veřejnosti však zůstal obraz „v Olomouci si pořád něco vymýšlejí“. K tomu nepochybně přispěla skutečnost, že o výzvě mluvilo mnoho lidí do mnoha médií, a to ne vždy stejně.

Kdo z členů univerzitní obce na jeho formulacích spolupracoval, příp. o jaký vzor či inspiraci se jeho koncepce opírá?

Text jsem vypracovala já, a to na základě mediálních kodexů nejrůznějších univerzit, zejména západoevropských a amerických. Kdo se pokusi o byť i jen povrchní průzkum zadáním do vyhledávače, zjistí, že většina velkých univerzit má tiskový odbor, resp. odbor pro kontakty s veřejností, často také tiskového mluvčího. Součástí tohoto systému pravidelně bývá nějaký typ mediálního kodexu, v němž se permanentně opakují dvě zásady: 1. Vždy je potřeba ujasnit, čím jménem kdo mluví (a je vhodné předem stanovit, kdo je oprávněn které informace podávat), 2. Při poskytování informací „směrem ven“ je vhodné být ofenzivní, tj. poskytnout zejména citlivou informaci z vlastní iniciativy a dřív, než tzv. pronikne na veřejnost a než si ji vyžádají média. Původní text posoudilo právní oddělení UP – z doporučení JUDr. L. Antonů je také formulován jako Metodický pokyn rektorky, tedy jeden v řadě metodických pokynů. Poslední úpravy provedla Ing. L. Puchingerová z organizačního a informačního úseku.

Kterí členové univerzitní obce měli možnost se k jeho návrhu vyjádřit, diskutovat a podávat pozměňující návrhy?

K návrhu se vyjadřovalo vedení UP, tj. rektorka, prorektorů a předseda AS UP, dále děkani jednotlivých fakult a posléze Kolegium rektorky. Většina posuzujících návrh akceptovala bez připomínek. Vedení Pedagogické fakulty se vyjádřilo v tom smyslu, že kodex považuje za zbytečný, nicméně však zásadně neprotestovalo, děkan Právnické fakulty slibil dodání připomínek, ale v daném termínu žádné nepodal.

Jaký konkrétní výsledek si od jeho aplikace vedení UP slibuje?

Výsledkem by měla být větší transparentnost především směrem „ven“, v kontaktech s veřejností, předcházení nedorozuměním.

S jakými sankcemi může počítat ten, kdo tento kodex poruší, resp. čeho se má konkrétně vyvarovat?

O sankcích vůbec nikde nebyla řeč, o těch bychom mohli mluvit snad jenom v případě, kdyby někdo záměrnou dezinformací nebo z hlouposti poškodil UP, ať už v očích veřejnosti, nebo ve vztahu k jiné instituci, ale to jsou případy, na které pamatuje právní řád. Pevně doufám, že se s nimi nesetkáme.

Do jaké míry je kodex v souladu s nepsanými zásadami svobody projevu na akademické půdě?

Pokud si přečtete úvodní pasáže kodexu, vidíte, že nebrání nikomu v podstatě v ničem. Sám za sebe může každý člen akademické obce říkat a psát cokoli. Svůj osobní názor nebo stanovisko by však neměl vydávat např. za stanovisko pracoviště, fakulty apod.

Jakou změnu představuje kodex pro redakční praxi Žurnálu UP a pro případné zájemce o publikování vlastního textu, zvláště s ohledem na diskusní rubriku univerzitního týdeníku?

Myslím, že vůbec žádné.

Připravila

-mav-

Plné znění uvedeného metodického pokynu viz <http://www.upol.cz/intranet/Smernice/MPRB3-03-1.pdf>.

Poznámka

S kodexem, nebo bez

Než vůbec mohl být uplatněn, už je zřejmé, kde jsou jeho slabiny: vydání minulého čísla Žurnálu UP, které obsahovalo informaci o vydání Kodexu mediálního chování na UP, vzbudilo téměř okamžitě zájem médií. Čemu se ale divit: podle informací, které jsme získali z oddělení vnějších vztahů některých českých vysokých škol, je vydání obdobné normy záležitostí spíše ojedinělou; otázka, proč je zrovna v Olomouci mediální kodexu zapotřebí, byla novinářům přímo nabídnuta, natož aby byla taková informace včas identifikována jako „citlivá“. Ať už budou členové univerzitní obce reagovat jakkoli, je jisté, že to bude opět v defenzivě.

Ani uvnitř univerzity se v rámci přípravy kodexu žádná ofenziva nekonala, a to ani ze strany nemilovaného rektorátu, ani z iniciativy fakult a ostatních pracovišť UP, které byly o jeho koncepci informovány. Diskuse (na webových stránkách UP) se rozvinula až ex-post – čili pozdě.

Rozpaky nad očekávaným efektem kodexu vzbuzuje i otázka sankcí: není-li o nich řeč, část univerzitní obce může celý kodex ignorovat jako zas jeden zbytečný kus papíru – nebo ne? Ale i „zbytečnost“ mívá neblahé důsledky: i kdyby bylo stokrát řečeno, že z porušení některé ze zásad nevzejde žádný postih, (ta větší část univerzitní obce si pro jistotu odpustí vyjadřovat své názory a postoje, a to na jakýchkoli fórech.

I v rámci těchto souvislostí lze vcelku dobře odhadnout, jaký efekt bude mít kodex pro Žurnál UP. Pokud jsme v redakci až dosud měli nemalé problémy se získáváním názorů a postojů členů univerzitní obce (v tomto smyslu je kodex velmi nepřesný, když uvádí, že „se UP snaží“), je zřejmé, že nyní přispěvků do diskuse na polemická témata zmizí definitivně.

Za hlavní nedostatek kodexu však považují jeho chybějící kontext, tj. fungující a akceptovaný systém komunikace a přenosu informací jak vně, tak také (a především) uvnitř univerzity; systém, který by respektoval skutečnost, že vnější a vnitřní komunikace jsou spojitě nádoby, jež se při nesprávném použití navzájem destruuje. Bez vůle k takovému respektu bude univerzita vůči vnějšku i nadále bezbranná a vnitřně rozháraná – s kodexem, či bez něj.

V. Mazochová, ŽUP

UNIVERZITNÍ PRACOVIŠTĚ INFORMUJÍ

Akademik sport centrum informuje

Akademik sport centrum UP uskuteční pro studenty a zaměstnance UP **lyžařské a výcvikové kurzy v tuzemsku** v uvedených střediscích: Pec pod Sněžkou 11.–17. 1. 2004; Petříkov 18.– 23. 1. 2004; Barborka 31. 1.–7. 2. 2004; Barborka 14.–21. 2. 2004; Dolní Morava 21.–26. 3. 2004; Dolní Morava 27. 3.–3. 4. 2004.

V předběžných nákladech zahrnuje: doprava autobusem, stravování, ubytování, půjčovně za snowblady a carvingové lyže.

Pozvánky s přesnějšími údaji budou předány po zaplacení vybraného kurzu ve dnech od 24. do 28. 11. 2003 vždy od 8 do 11.30 hod. a od 13 do 15 hod. v kanceláři č. 329 ASC UP (tř. Míru 115, Neředin).

Informace o možnosti získání bytu

Univerzita Palackého se snažila zajišťovat svým zaměstnancům bydlení, avšak tyto možnosti byly velmi omezené. Jednalo se zejména o byty, které byly pronajaty UP ze strany Statutárního města Olomouce a následně dány do podnájmu zaměstnancům UP po dobu trvání jejich pracovního poměru na této vysoké škole. Vzhledem k rozhodnutí Zastupitelstva SMO o prodeji městských bytů uvedena možnost zanikla.

Existuje však nová možnost jak získat byty v Olomouci do osobního vlastnictví, a to poněkud nestandardním způsobem, který spočívá v úhradě zvýšeného nájemného, v uhrazení dlužného nájmu za předchozího nájemce a po uplynutí sjednané doby dojde k převedení vlastnictví.

Bližší informace budou poskytovány Správou nemovitostí, a. s., Školní 2a, Olomouc. V případě, že si některý ze zaměstnanců UP požádá o takovýto byt a oznámí tuto skutečnost na právní oddělení UP (Křížkovského 8), může být jeho žádost podpořena, čímž se možnost získání bytu podstatně zvýší.

-la-

Upozornění redakce

Vzhledem k termínu státního svátku 17. 11. 2003 redakce univerzitního týdeníku upozorňuje, že v týdnu od 17. 11. do 23. 11. 2003 **Žurnál UP nevyjde**. Děkujeme za pochopení.

-red-

Informace budou uvedeny na <http://ascup.upol.cz>, dále na nástěnkách v Menze UP a na Právnické fakultě UP.

Na stejné adrese najdete informace o **kurzech a pobytových akcích v zahraničí**.

O termínech, cenách, náplni a přihláškách programů **Lyžařské školy pro děti a Rodiče a děti na horách** nabízí Akademik sport centrum informace na e-mailové adrese stanclova@rupnw.upol.cz, tel. 585 636 452 nebo 6451, o **změnách sportovních programů** ASC UP také na webových stránkách ASC UP <http://ascup.upol.cz>.

-red-

Pozvánka na přednášku

Olomoucká pobočka Jazykovědného sdružení České republiky zve na přednášku *Slabika jako opomíjená součást jazykového systému*, kterou proslaví **doc. P. Kolář, CSc. (Slezská univerzita v Opavě)** ve středu 12. 11. v 16.30 hod. v MMU (multimediální učebna Katedry bohemistiky), FF UP, Křížkovského 10, zadní trakt. Úvodní slovo: prof. M. Komárek, DrSc.

-bb-

KUP a IS PřF UP:

další zdroj odborných informací

Oddělení bibliografických služeb KUP a IS PřF UP ve spolupráci s informační firmou Albertina icome Praha vám přináší další zdroj odborných informací: pro uživatele UP byl aktivován přístup zdarma do kolekce Knovel (Answers for Science & Engineering – TM) na adrese <http://www.knovel.com>.

Akademické instituce, včetně veřejných knihoven, mají trvalý přístup zdarma do čtyř databází, a to: International Critical Tables, Knovel Critical Tables, Thermochemistry of the Chemical Substances, Smithsonian Physical Tables (9th edition).

Přístup je nastaven na IP adresy celé domény [upol.cz](http://www.upol.cz), takže není třeba žádné hesla.

Tyto instituce a **všichni ostatní** mají **kromě** toho přístup na dobu 30 dnů do **kompletního** obsahu Knovelu.

V případě dotazu nebo jakýchkoli technických problémů se můžete kdykoliv obrátit na odd. BIS KUP (tel. 1722, 1744) nebo IS PřF (tel. 4750).

-red-

Doktorská práce

Dostala se mi do rukou doktorská (Ph.D.) disertační práce absolventa naší univerzity MUDr. Mariána Hajdúcha z Laboratoře experimentální medicíny na Dětské klinice LF UP a FNO (školitel prof. V. Mihal, CSc.). Na 235 stránkách pojednává o vybraných protinádorových léčivech (vesměs deriváty olomouciny) cílených na buněčný cyklus¹. Z textu je zřejmé, že tento uchazeč o titul Ph.D. je (spolu)autorem 68 původních prací časopiseckých a prací přehledových, z nich je 26 prací v časopisech impaktovaných, převážně zahraničních. Přispěl kapitolami do sedmi odborných monografií, z nichž 6 vyšlo v zahraničí. Je spoluautorem devíti patentů, u šesti z nich je prvním autorem. Patenty se týkají výsledků jeho experimentálního výzkumu. Kromě toho nalezneme jeho jméno u 39 abstraktů v kongresových sbornících a v mezinárodních časopisech a u 146 přednášek prezentovaných na domácích a zahraničních odborných fórech (Amsterdam, Varšava, Vídeň, Montreal, Paříž, Boston atd.) Citovanost jeho publikací dosáhla v roce 2003 čísla 74.

Jeho dizertace obsahuje a) výsledky analýzy biologické aktivity inhibitorů cyklín dependentních kináz² na modelech zhoubných a nezhoubných nádorových buněk, b) výsledky výzkumu molekulárních mechanismů citlivosti a odolnosti nádorových buněk ovlivněných jmenovanými inhibitory, c) hodnocení biologické aktivity jiných chemických látek vykazujících inhibiční aktivitu závislou na cyklinových kinázách, d) výsledky identifikace nových protinádorových léčiv zasahujících do

buněčného cyklu novými mechanismy působení.

S výjimkou čtyř stran česky psaného souhrnu je celá práce v angličtině a její obsah, kromě teoretického úvodu, tvoří devět autorových publikací v mezinárodních časopisech s impaktovým faktorem, např. *Anti-Cancer Drugs*, *J. Chromatogr.*, *J. Clin. Pathol.* aj. Pro oponenta je to jasným svěděním úrovně a kvality publikovaných výsledků. Škoda, že předpisy nedovolují uznat Ph.D. práci ve výjimečných případech současně za práci habilitační. Hajdúchova práce by takovou výjimku určitě zasloužila.

M. Hajdúchovi vyšla první publikace z této problematiky v roce 1991. Proč mu tak dlou-

Obhajoba

O vědu a výzkum se zajímala již při studiu všeobecného lékařství, účastnila se studentských vědeckých konferencí. Po promoci zůstala na Ústavu patologie LF UP, získala atestaci v tomto oboru a vědecky se zaměřila na jeho nejprogressivnější oblast: patologii molekulární. Absolvovala dlouhodobé stáže na zahraničních pracovištích, především v kodaňském Ústavu biologie nádorů, kde provedla část svých pokusů s lidskými buňkami nádorovými i nenádorovými; druhou část vykonala v laboratořích svého domovského pracoviště. Je spoluautorkou publikací v recenzovaných časopisech. Pod vedením přednosty Ústavu patologie LF UP prof. Z. Koláře absolvovala postgraduální studium a 21. 10. měla obhajobu své doktorské práce (Ph.D.) před oborovou komisí.

Práce z oblasti funkční genomiky pojednává o výsledcích studia funkce jednoho genu a jeho

ho trvalo, než se rozhodl dizertační práci napsat a podat? Myslím, že na to neměl čas ani myšlení – běžely mu experimenty, zaváděl nové metodiky, přednášel na kongresech, sepisoval grantové projekty a publikace, vyjížděl do zahraničí. Jeho pracoviště se stalo přitažlivé pro postgraduální i pregraduální studenty nejen z lékařské fakulty. Je tam mladý, výkonný kolektiv s „tahem na branku“, jehož výsledky přijímá světová věda.

M. Hejtmánek

Poznámky:

¹ Buněčný cyklus – soubor procesů v buňce od jednoho rozdělení buňky k dalšímu.

² Cykliny a cyklin dependentní kinázy – molekuly specifických bílkovin, přirozené regulátory buněčného cyklu.

produktu v předivě molekulárních dějů, které řídí chování buněk normálních a patologicky změněných (buněčný cyklus, apoptóza). Teze své práce prezentovala s jistotou, bez znalosti trémy a s technicky dokonalou obrazovou dokumentací. Však to také nebylo její první vystoupení na odborném fóru. Deset otázek oponentů a několik dalších otázek z pléna zvládla s přehledem a se znalostí čerstvě publikovaných prací zahraničních autorů. Byla to obhajoba práce z kategorie vynikajících.

S potěšením jsem pak absolventce naší univerzity, asistentce MUDr. A. Hlobilkové, stiskl ruku. Má výsledky publikovatelné v zahraničních impaktovaných časopisech, našla svou cestu k mezinárodní úrovni biomedicínského výzkumu.

-mh-

PŘEDSTAVUJEME

Noví profesori a profesorky UP

I v tomto čísle pokračujeme v představování nových profesorů a profesorek UP, kteří byli jmenováni 5. 6. 2003. Dalším z nich je:

Prof. RNDr. Miroslav Hrabovský, DrSc. (1947)

Přírodovědecká fakulta UP, vedoucí Společné laboratoře optiky UP a Fyzikálního ústavu AV ČR.

Obor: energetické stroje a zařízení.

Vědecká a výzkumná specializace: vlnová a statistická optika, holografie, optické měřicí metody, stavba optických přístrojů a zařízení, aplikace optiky v mechanice a při stavbě strojů.

Prof. M. Hrabovský, DrSc., je autorem (spoluautorem) 190 publikací, z toho 69 ve vědeckých a odborných časopisech (zahraniční i tuzemské) a 120 ve sbornících z konferencí (převážně mezinárodních), 72 výzkumných zpráv, jedné monografie, osmi publikací editovaných.

Významné publikace z posledních pěti let: Hrabovský M. et al.: *Measurement of an object vibration using the theory of speckle pattern decorrelation*. *Optik* 113, 3 (2002) 117–120, IF=0.475, ISBN 0030-4026.

Horváth P., Hrabovský M., Šmíd P.: *The usage of a speckle decorrelation for measurements in mechanics*. *Proc. of Int. Cong. ICO-2002 „Optics for Sciences and New Technology“*, August 26–30, 2002, Florencia, Italy, nakl. SPIE, Bellingham, USA, SPIE Proc., Vol. 4829 (2002) 597–598, ISBN 0-8194-4569-7.

M. Hrabovský, P. Horváth, P. Šmíd: *Analysis of stress by means of a speckle decorrelation*. *Proc. of the Int. Conf. on Surface Scattering and Diffraction III*, nakl. SPIE, Bellingham, USA, SPIE Proc. Vol. 5189, v tisku.

Prof. M. Hrabovský, DrSc., je školitelem Ph.D. studentů v oboru optika a optoelektrika

a v oboru aplikovaná fyzika (tři studenti již úspěšně studium ukončili, v současné době vede sedm studentů). Je členem komisí

pro státní závěrečné zkoušky a státní doktorské zkoušky v oboru (Mgr., RNDr. a Ph.D. studium), oponent diplomových prací, oponent a člen komisí pro habilitační a profesorská řízení a pro doktorské disertační AV ČR, oponent grantových projektů GA ČR, GA AV ČR, MPO ČR, recenzent časopiseckých publikací, člen vědeckých rad dvou fakult. Aktivně se účastní na řešení tuzemských a mezinárodních projektů. Na svém kontě má 12 udělených autorských osvědčení k vynálezům (další dvě přihlášky jsou v řízení), věnuje se rovněž popularizačním aktivitám v oboru fyzika, působí jako soudní znalec.

-red-, foto -tj-

RECENZE

Základy urologické andrologie

V českém odborném písemnictví jsme dosud postrádali stručnou a přehlednou moderní vědeckou monografii zabývající se komplexně otázkami urologické andrologie. Túto citelnou mezeru na odborném knižním trhu nyní úspěšně vyplnila nová, zcela původní publikace olomouckých autorů, koncipovaná V. Študentem ve spolupráci s F. Záfúrou a Z. Muchou, kterou vydalo nakladatelství Galén za sponzorské spolupráce společnosti Pfizer pod názvem *Základy urologické andrologie*.

Vznik této publikace nesporně vyvolala narůstající potřeba všeobecného urologa orientovat se dokonale v problematice moderní andrologické diagnostiky a terapie, jež v posledních letech zaznamenala nebyvalý rozvoj. Tato díve opomíjená a snad i podceňovaná oblast léčebné péče, jež se týká mužské populace, se postupně dostala do popředí zaslouženého společenského zájmu a urolog nesporně patří spolu s dalšími specialisty, jako je endokrinolog, genetik, porodník, psycholog a psychiatr, mezi ty specialisty, jejichž úloha je v této sféře nezastupitelná a žádoucí. Lze jen ocenit, že se kolektiv urologů z olomouckého klinického pracoviště, jež je součástí UP, iniciativně ujal tohoto úkolu.

Dokonalá grafická úprava tisku, umocněná působivou reprodukční kvalitou křídového papíru a doplněná instruktivní černobílou i barevnou obrazovou dokumentací, vytvořila reprezentativní rámec odborných statí, jež autoři rozdělili do osmi kapitol. V nich postupně probírají základy andrologické endokrinologie, podrobně diskutují příčiny erektilní dysfunkce a na základě patofyziologických poznatků zdůvodňují diagnostiku i terapii onemocnění. Poměrně raritní akutní příhodu, jakou je priapismus, hodnotí v další kapitole z hlediska etiologie, patogeneze i možných způsobů konzervativní a operační léčby. Otázky deviace penisu a traumatické ruptury kavernózního tělesa jsou předmětem dalších dvou stručných kapitol. Obsírný úsek je věnován varikokelám, jež se v mužské populaci

Dokončení na str. 6

Profesor Kučera pětadesátiletý

Před osmdesáti pěti lety, 7. listopadu 1918, se narodil prof. MUDr. Jan Kučera, DrSc., jeden ze zakladatelů československé urologie, první přednosta a zakladatel Urologické kliniky FN a Katedry urologie LF UP v Olomouci. Jako olomoucký rodák se po maturitě na Slovanském gymnáziu rozhodl pro studium lékařství. Vysokoškolská studia mu však, jako mnoha jiným, přerušila nacistická okupace. Během II. světové války se od medicíny neodloučil, po otevření vysokých škol urychleně skládal zkoušky a studia ukončil promócí na LF MU v Brně dne 4. 4. 1946. Od 1. 6. 1946 nastoupil jako sekundární lékař nově ustavené chirurgické kliniky. Již koncem roku 1948 se pracovitě a snaživě MUDr. Jan Kučera stává odborným asistentem. Má právě 30 let, věnuje se všeobecné chirurgii se zaměřením na urologii, která se postupně stává jeho koníčkem. V r. 1955 je prvním docentem habilitovaným na klinice prof. Rapanta a je pověřen vedením jejího urologického pracoviště.

Po studijních pobytech v Paříži se trvale věnuje urologii a v r. 1960 obhájí „velký doktorát“ na téma „Chirurgie hydronefrosy“. Jeho diplom doktora lékařských věd je druhým uděleným na LF MU v Brně. To už docent Kučera dlouhá léta aktivně působí na čelných místech výboru Čs. urologické společnosti, je organizátorem několika odborných konferencí a sjezdů, angažuje se i v akademických funkcích na LF UP a překypuje energii. V r. 1963 je jmenován profesorem urologie, od 1. 2. 1964 se stává přednostou nově zřízené urologické kliniky a od června téhož roku vedoucím osamostatněné katedry urologie.

Kliniku i katedru vede déle než 20 let (do července 1985), dále vykonává funkci krajského metodologa pro urologii a v letech 1974–1992 i hlavního odborníka při MZD ČR a ČR.

V letech 1985–1987 působí jako zastupující přednosta Urologické kliniky v Brně, v r. 1988 pak odchází do důchodu a působí až do r. 1991 na snížený úvazek jako profesor na katedře urologie.

Hlavním tématem odborného zájmu jubilantova byla rekonstrukční chirurgie horních močových cest a močového měchýře a problematika urologické onkologie. Prof. Kučera první provedl a publikoval náhradu močového měchýře esovitou klíčkou v Československu a první ve střední Evropě zavedl do běžné urologické praxe resekční plastiku ledvinové

pánvičky, kterou podědí po zvláštní tvary hydronefrosy originálně modifikoval. Zájem o obstrukční uropatie zahrnoval nejen problematiku megaureteru a subvezikální obstrukce, ale i močové infekce, úzce s jakoukoliv obstrukcí související.

Přednesl téměř 300 odborných přednášek doma i v zahraničí. Zajímavými, aktuálními, správně koncipovanými a srozumitelně přednesenými sděleními vždy upoutal pozornost. Byl dobrým a pohotovým debatérem, který dovedl do detailu vystihnout sledovaný problém a velmi dobře reprezentovat své pracoviště i československou urologii na jakémkoliv fóru.

Publikoval 167 časopiseckých prací v češtině, ruštině, polštině a němčině, ve stejných jazycích uveřejnil 4 vědecké monografie, je autorem v několika reediciích zpracovávaných oblíbených skript pro medicínu a spoluautorem několika učebnic urologie a učebnice traumatologie pro lékaře, nepostradatelných v postgraduálním studiu.

Neméně dával svým bezprostředním spolupracovníkům a stážistům na klinice, z nichž mnozí habilitovali, jiní se stali vedoucími urologických pracovišť, několik pak přednosty klinik. Šel jim totiž příkladem pracovním zápalem, vytrvalostí a neúnávností, někdy dokonce až umíněností v zájmu věci. Dovedl však naslouchat a zvažoval vždy i názory nejmladších ze svých spolupracovníků. Někteří nynější přednostové klinik dodnes vzpomínají na přísnou systematickosti, logiku úvah a bystrost ducha, kterou obdivovali, kdykoliv s ním konzultovali své nemocné ještě jako mladí asistenti po urologických ranních konferencích. Dokladem hluboké lidskosti a až skrupulózní pečlivosti byla péče, kterou věnoval pacientům své kliniky. Bylo pro něj samozřejmostí, že si šel zkontrolovat závažného nemocného ve večerních hodinách, v sobotu nebo v neděli. Tyto „noční a nedělní vizity“, nepříliš mezi službu konajícími lékaři oblíbené, však byly pro ně samé výbornou školou vysoce specializované diagnostiky, školou „klinického čichu“ v předvídání průběhu choroby a školou strategie i taktiky vyvozených léčebných závěrů u komplikovaných stavů. Vždy na závěr přinášely ještě otázku: „A jinak je všechno v pořádku a nic nepotřebuješ?“, otázku, jejíž váhu snad lékař plně docení, až když zjistí, že v okolí už nemá toho, kdo by ji mohl kvalifikovaně položit.

Odborná a vědecká činnost prof. Kučery byla oceněna mnoha uznáními doma i v zahraničí. Bylo mu

uděleno čestné členství Československé lékařské společnosti J. E. Purkyně, čestné členství Československé urologické společnosti a zahraničních urologických společností: Maďarské, Bulharské, Polské, Německé a NDR a řádné členství Mezinárodní a Evropské urologické společnosti a členem Německé akademie přírodovědců „Leopoldina“.

Profesor Kučera je držitelem medaile Československé lékařské společnosti JEP, medaile Františka Palackého, zlaté medaile UP a dalších vyznamenání.

Vážený pane profesore, my, Vaši žáci a pokračovatelé, Vám děkujeme za všechno, co jste pro nás udělal a čemu jste nás naučil, a přejeme Vám všechno nejlepší, především tolik potřebné zdraví.

Za všechny Vaši

Richard Reif a František Zátura

Blahopřejeme!

V pracovní rektorky UP byly 23. 10. 2003 při příležitosti životních jubilej předány Pamětní medaile Za zásluhy o rozvoj UP prof. V. Peřinové, DrSc., PFF UP (na snímku s prorektorem UP prof. M. Mašláňem), doc. O. Lepilovi, CSc., PFF UP, blahopřejné dopisy prof. O. Štěrbovi, CSc., PFF UP (medaili převzal v zastoupení děkan PFF UP) a prof. M. Rychnovské, DrSc., PFF UP.

Zároveň byla udělena Pamětní medaile k 50. výročí obnovy UP, a to dr. J. Dlouhému (Uppsala, Švédsko), jenž mj. zajišťuje zázemí tříměsíčních pobytů studentům UP na SLU v Uppsale.

-red-, foto -map-

Diskuse, názory, ohlasy

Vyjádření Katedry teorie a dějin dramatických umění FF UP k informaci o neudělení akreditace habilitačního a jmenovacího řízení

V Žurnálu č. 6, s. 4, v souvislosti se statí M. Hejtmánka Špatná zpráva, byla zveřejněna informace, že Katedra teorie a dějin dramatických umění FF UP neobdržela akreditaci habilitačního a jmenovacího řízení z důvodů nedostatečného personálního zajištění oborů. Vzhledem k tomu, že publikovaná informace je „poněkud nepřesná“ a může vzbuzovat dojem, že Katedra teorie a dějin dramatických umění patří mezi ony vědecky sterility katedry, o kterých ve svém článku píše M. Hejtmánek, jsme nuceni podat k dané informaci následující vysvětlení.

1. Akreditací habilitačního řízení katedra **obdržela**.
2. Katedra teorie a dějin dramatických umění **neobdržela** akreditaci jmenovacího řízení. O tuto

Omluva a upozornění

Ad 1) Při závěrečných korekturách minulého čísla došlo k záměně spojek v úvodní větě k přehledu o akreditacích, a sice místo: ... **nebyla akreditace habilitačního NEBO jmenovacího řízení na UP doporučená**, jsme chybně uvedli: **nebyla akreditace habilitačního A jmenovacího řízení na UP doporučená**. U některých oborů tedy šlo buďto o habilitační nebo jmenovací řízení, a jen u některých o obojí.

Za chybu se omlouváme.
Ad 2) Při týdenní periodicitě Žurnálu UP a objemu zpracovávaných textů není možné ověřovat každou

akreditaci ovšem katedra **nežádala**. Podání žádosti bylo chybou vytvořenou na základě osobní iniciativy referentky děkanátu FF. Katedra se pokusila žádost o akreditaci jmenovacího řízení stáhnout, bohužel však již bylo pozdě.

3. K vědeckému výkonu katedry: v současné době má katedra 13 pracovníků, z toho 5 docentů (další 2 habilitační řízení právě probíhají). 4 pedagogové jsou (mj.) řešiteli grantu GAČR. Na katedře v současné době působí čtyři studenti interní doktorského studia. Za posledních několik let na katedře vznikla více než desítky odborných monografií.

Za Katedru teorie a dějin dramatických umění FF UP Mgr. M. Sýkora, Ph.D., zastupující vedoucí katedry

převzatou **oficiální** informací; je běžnou praxí – nejen v ŽUP – publikovat ji s odkazem na příslušný zdroj. Ta o jmenovacím řízení na KTDDU FF UP, která byla součástí publikovaného přehledu, visí na webových stránkách MŠMT ([http://www.msmt.cz/Files/AK\(Z%eE\)pis03_032.doc](http://www.msmt.cz/Files/AK(Z%eE)pis03_032.doc)), kde si ji může **dodnes** přečíst každý zájemce – i ten, komu se nedostal Žurnál č. 6 do ruky.

PhDr. V. Mazochová, odpovědná redaktorka Žurnálu

Základy...

Dokončení ze str. 5

vyskytují poměrně často a pozdě rozpoznané nebo neléčené mohou být příčinou porušené fertility postiženého jedince.

Z tohoto aspektu autoři podrobně probírají zásady diagnostiky i moderní chirurgické terapie a upozorňují na možná úskalí a komplikace léčebných postupů. Předposlední kapitola věnuje pozornost příznakům nastupující mužské andropauzy a odpovídá na otázky možné hormonální substituce i její indikace a rizika u stárnoucího muže. Velmi aktuální je i poslední kapitola definující nejen úlohu a technické prostředky urologa při zjišťování porušené mužské plodnosti, ale přináší též podrobný návod, jak řadu příčin podmiňujících mužskou neplodnost možno chirurgicky upravit. Vědecky zaměřený čtenář ocení zejména podrobné literární odkazy na konci každé kapitoly, jež dovolují hlouběji studovat dané téma v širším rozsahu.

Závěrem bych rád upozornil na jednu zajímavou skutečnost, jež má také vztah k Univerzitě Palackého. Autorem obrazu na knižní obálce je Giovanni Lorenzo Bernini, italský sochař, architekt a malíř, hlavní představitel italského baroka, jehož originální kolekci grafických listů vlastní zdejší Vědecká knihovna a jeden z nich laskavě zapůjčila k reprodukci.

-db-

ČETBA NA POKRAČOVÁNÍ

PAOLO NEMEC: DOPISY NA ROZLOUČENOU /VI/

7.

Streit zavěsil sluchátko. Zavolal Ulrice, sdělil jí, že policie bude moct Hermannovo tělo vydat nejpozději do týdne, možná ale už v pátek, a slíbil jí, že jí okamžitě sdělí jakékoli novinky.

* * *

Rozhovor na policii, pomyslel si Streit, než vyšel z pošty na ulici, proběhl víceméně neúspěšně. Bylo to taky Evou, jejíž překládání bylo překvapivě krátké. Mohlo to být samozřejmě tím, že ten Pytlík od policie měl sklony k rozvláknosti. Přesto si byl Streit jistý tím, že Eva nějaký skutečný rozhovor blokovala. Promluví si o tom s Berkou. Zítra. Neboť prozatím si byl jist tím, že nepřekládala úplně špatně. Policie neměla zřejmě skutečně ponětí o tom, kdo mohl Hermannu zavraždit. Dověděl se jen, co už věděl, respektive, co tušil. Smrt musela nastat ve čtvrtek večer mezi sedmou a devátou, tak zněl první název. Dveře pracovny byly zamčené, počítač vypnutý. V kabinetě evidentně nic nechybělo, také Hermann měl u sebe všechno, co by se dalo čekat: klíče, hodinky a peněženku. Hermannova peněženka sice obsahovala oproti Streitovu očekávání jen pár stovek korun (Hermann mival u sebe vždy relativně dost v hotovosti, člověk nikdy neví, říkával); ale co by se stalo, kdyby si vrah vzal ještě pět nebo deset tisíc korun a několik stovek marek? Každopádně se nenašly žádné otisky. Tedy kromě jedné mrtvolky s rozbitou hlavou tu nebylo nic nápadného. Zajímavé přece jen bylo to, že jen čtyři členové katedry neměli alibi. Jednak tu byl sám profesor Berka, venčil psa. To byl, podle výpovědi jeho ženy, každovečerní rituál, který se mohl, podle nálady psa, také protáhnout. Pak Karin. Kolem šesté pojedla na ubytovně nějakou malíčkovost. Na to bylo dost svědků. Pak to ale vypadalo dost blbě. Nikdo ji sice neviděl, jak opustila dům, ale také nikdo nemohl potvrdit, že se připravovala na výuku. Předtím, než šel Robert na poštu, mluvil s Evou o Karin, ale získal jen nic neříkající, přátelsky odměřenou informaci. Ano, Karin je prý naprosto oblíbená. Ne, nemá s ní prý nic společného a neví, co tak Karin celé dny podniká.

* * *

„Fungovalo to?“ přivítala ho Eva.

„Ach ano, bez problémů,“ odpověděl Streit, „ale řekněte, Evo, kdo je ten Edvard Novák?“

„Dr. Novák, lingvista, učí historickou mluvnici, je v Berkově věku.“

„V Berkově věku? Je možné, že jsem ho letmo potkal. Vysoký, hubený muž s šedými vlasy?“

(Pokračování příště.)

24

Na náměstí šel Streit směrem k radnici, stojící uprostřed a zrestaurované převážně v gotickém stylu, ve které byla umístěna městská zaměstnanečnická kancelář. Streit vstoupil do klenuté místnosti a zamířil k mladé zaměstnankyni, která se uvelebila na židli za psacím stolem: srkala kávu a listovala v nějakém dámském časopise typu „Jak žít lépe. Časopis pro mladou ženu“. Evidentně nebyla ještě připravena na nikoho, kdo by se chtěl dožadovat informací. Znuděná a trochu rozmrzela mu prodala požadovaný plán města včetně průvodce, což Robertovi prozradilo, že pro ni dobří turisté byli ti, kteří přicházeli po desáté hodině. Robert to chápal. Její služba začínala v 8 hodin, ale co mělo být z onoho *lepšího života mladé ženy*, když musela skutečně začít pracovat v osm? S vůní kávy opustil informační kancelář a zamířil do kavárny „Mahler“, která se nacházela jen pár metrů od radnice.

Streit pil velké kafe s mlékem a studoval střídavě kolemdoucí a plán města. Měl ještě dostatek času, a tak se rozhodl se ještě trochu porozhlédnout.

Asi o 20 minut později stoupal přesně odměřenými kroky příkrou úzkou uličkou, která spojovala hlavní náměstí s Žerotinovým. Jakmile dorazil nahoru, zahlédl skupinku mladých žertujících mnichů v bílém hábitu s kapucí a černým pláštěm. Dominikáni. „*Domini canes*“, Streit si okamžitě vzpomněl na starou nadávku. *Stopařští psi Páně*, tak se dlouho říkalo dominikánům v souvislosti s jejich jménem a v upomínku na jejich neslavnou roli během inkvizice. Streit se přistihl při myšlence, že ti *domini canes*, kdyby chtěli, což je dost nepravděpodobné, tak by bývali Hermannova vraha už dávno měli na hranici. Ukliďňoval se tím, že pojem „stopařský pes“ byl dnes chápán spíše pozitivně. Mniši zrovna vstoupili do budovy semináře, která se táhla téměř po celé délce náměstí a byla zakončena mohutným barokním kostelem s velkou zelenou kupolí. Podle plánu města to musel být kostel sv. Michala. Z jeho doširoka otevřeného portálu se ven nesl zvuk varhan, který naplňoval celé náměstí. Streit krátce zaváhal, jestli je to kýč nebo sen, všiml si ale, jak ho atmosféra tohoto místa uchvátila. Nemělo to nic společného s budovami, kostelem nebo dokonce hudbou, ne, toto místo vyzářovalo bezpečí a teplo. Pomalu přešel náměstí. Za kostelem vedlo tmavě zchátralé schodiště do nějakého rozlehlého parku, který obklopoval zadní část univerzity. Robert pokračoval v cestě vlevo podél univerzitního komplexu. Z parku bylo vidět, že se početné a vzájemně propojené budovy tyčily na asi dvacet metrů vysokých hradeb, které byly zřejmě v dřívějších dobách součástí městského opevnění. Na této straně budovy nebyly vidět žádné východy. Jediné ve zdi hradeb pod řadou univerzitních budov bylo další schodiště, které vedlo nahoru přímo k univerzitě. Streit se podíval na hodinky. Bylo

21

Diskuse, názory, ohlasy

Pár slov jen tak na okraj...

Letos poprvé jsem měla možnost podílet se na přípravě a průběhu Mezinárodního filmového festivalu AFO. Práce mě nesmírně těšila a bavila, i když příznivám, že jsou spolupracovníci přicházející „zvenčí“, občas mě taky něco překvapilo či zaskočilo. Známé rčení však praví konec dobrý, vše dobré, a tak mým nejsilnějším dojmem z festivalu je značný zájem převážně studentského publika, kterému stálo za to účastnit se i večerních projekcí. O to víc mě zaskočila slabá účast či spíše neúčast studentů věd o dramatických uměních na semináři o K. Smržovi. Seminář byl velmi dobře připraven, byl zajímavý a hlavně – bylo možné na něm slyšet Smržovy pamětníky. Vzpomněla jsem si, jak nám vždycky ve škole zdůrazňovali, že máme pamětníky zpovídat, dokud ještě žijí, a za jak mimořádně cenné bylo jejich vyprávění považováno. Bylo mi trapně, když doc. Smejkal omlouval své rozrušení a částečnou indispozici, protože jej dva dny před konáním semináře postihla nesmírná rodinná tragédie. Svou účast však nezrušil, protože si uvědomoval, že bez jeho referátu by informace o K. Smržovi nebyly úplné. Studenti však jeho vystoupení, stejně jako vystoupení M. Vaňkové, L. Barana, K. Taberyho a Smržovy dcery H. Jůnové (promiňte, že nevyplisuji všechny tituly), neslyšeli. Když jsem se ptala pořadatelů, čím to je, dostalo se mi odpovědi, že studenti měli výuku. Necitím se kompetentní, abych hodnotila, zda by posunutím několika hodin výuku došlo k narušení jejich vzdělávacího procesu, nevím to. Ale vím téměř jistě, že současní studenti katedry a zřejmě i studenti budoucí už nikdy neuslyší to, co se mohli dozvědět na semináři o významné osobnosti dějin československého a českého filmu, kterou K. Smrž bezesporu byl. Vycházím-li z účasti na projekcích, věřím, že by studenti, pokud by mohli, přišli. To, že se tak nestalo, je mi líto a je to mé největší zklamání na letošním ročníku AFO.

PhDr. A. Miková, hlavní dramaturgyně a předsedkyně výběrové komise letošního ročníku AFO

Hladce neznamená úspěšně

Byl jsem redakcí Žurnálu UP vyzván, abych se vyjádřil k malému podílu Katedry teorie a dějin dramatických umění na letošním ročníku AFO. Neděje se tak programově, jak tvrdí pan Hladký, prostě to vypluly z letošních posunů v organizaci festivalu i z některých přetrvávajících jevů.

Začal bych širším pohledem: jestliže na univerzitě bývá AFO vnímáno povětšinou bezproblémově, jako tradiční akce, pak z hlediska široké i odborné veřejnosti je tomu jinak. Širší publikum o AFO mnoho neví, odborná veřejnost je mlčky, nebo s jistou dávkou škodolibosti přechází.

Příčin je hned několik: AFO je podivný hybrid, nejasného dramaturgického záměru, není specializovaný (Technifilm), aktuální a angažovaný (Jeden svět), není široce otevřený veřejnosti (LFS), ani se nestal kolbištěm odborného publika (Festival dokumentárního filmu v Jihlavě). Při detailnějším pohledu jsou stejné nejasné organizační a finanční kompetence a toky.

O změnu tohoto zaběhnutého stavu se pokusili Jan Schneider (Katedra bohemistiky, ředitel festivalu v letech 1999–2001, ovšem s dosti omezenými pravomocemi) a Pavla Bergmannová (KTDDU, programová ředitelka 2001–2002). V těchto letech byl podíl pedagogů a studentů naší katedry také největší; jednalo se podle všeho o doprovodné akce mezinárodního charakteru (Divadlo ve filmu a televizi I.–III. Nacionalismus a film. Dokumentaci jejich kladného ohlasu mohu doložit.).

Letos došlo ke změnám v dramaturgii, neodůvodněnému přesunu termínu, k uzavření olomoucké části festivalu na půdu univerzity, podstatně se zmenšil počet a zajímavost prezentovaných filmů. Tyto změny s námi nikdo nekonzultoval. My se ale necitíme odstrčení, pedagogové i studenti naší katedry se podíleli na širokém spektru filmologických a teatrologických akcí v celé České republice i v zahraničí. K účasti na těchto akcích jsme zvaní, do naší práce nám nikdo nemluví, nemusíme se s nikým

přít o samozřejmosti a navíc je naše práce důstojně honorována. Za všechny akce bych jmenoval Mezinárodní festival animovaného filmu konaný v Olomouci, jehož hlavním organizátorem je Petr Blilk. Bez spolupráce s univerzitou placenými úředníky, obklopenými několika zapřálenými studenty, dokázal přijít s jasným záměrem, který se mu posléze podařilo realizovat. To ocenila i celostátní média a odborná veřejnost na stránkách odborného tisku. Podle ohlasů festival obstal i ve srovnání s desetimiliónovým festivalem v Třeboni. (V rámci osobních kontaktů jsem vyslechl mnoho chvály i dotazů směrem k dalšímu ročníku od těch samých lidí, kteří AFO mlčky přecházejí, nebo se s jistou dávkou škodolibosti teptají „A co UFO?“ Tato přezdívková vystihuje poněkud mimokolejně postavení našeho festivalu v rámci současného filmového dění.)

Letošního ročníku AFO jsem se osobně neúčastnil, protože od června pobývám v cizině, můžu hodnotit pouze zprostředkovaně (podle programu, prezentace a referencí). Přesto jsem zaznamenal několik nepříjemných úkazů. O festivalu se v médiích mnoho nereferovalo, v odborném tisku už vůbec ne. AFO se krčí ve stínu Jihlavského festivalu dokumentárního filmu, což bylo ještě zdůrazněno jeho nesmyslným přesunutím do podzimního termínu, který nám také zkomplikoval začátek školního roku. Jihlavský festival sice nemá mnohadeseťiletou tradici, šit akademické obce, není finančně podporován univerzitou, zato ho charakterizuje smělá a aktuální dramaturgie. (Mimochodem, spoluzakladatelem a dramaturgem festivalu je náš absolvent Petr Kubíca.)

Dále nevím, proč byla letos udělena cena za dokumentární film Vojtěchu Jasnému; zda to bylo za jeho dokumentární filmy opěvující budování socialismu v Číně v padesátých letech či za nepovedený dokument o Václavu Havelovi, popřípadě za něco jiného (tím nesnižují jeho hranou tvorbu z šedesátých let). Bylo mi trapně, když jsem si na webových

Dokončení na str. 8

ČETBA NA POKRAČOVÁNÍ PAOLO NEMEC: DOPISY NA ROZLOUČENOU /VI/

právě krátce před devátou, v deset se měl setkat s Evou. Myslel na Evu, na její vyzývavý až provokativní způsob oblékání a na to, jak byla podobná Patricii. Byla Eva skutečně Hermannovou milenkou? Ne, Streit se sám opravil, obě ženy jsou si podobné jen vzhledově. A vlastně si Streit nedokázal představit, že by se Hermann cítil být Evě nakloněn. Dobře, bylo nápadné, jak měl Hermann naspěch, aby se po Vánocích zase dostal zpátky do Olomouce. Ale to mohlo mít i jiné důvody. Na Berkův úsudek se v tomto případě nedalo nutně spolehnout. Kdyby o nějakém vztahu věděl, určitě by mu nepřidělil Evu, aby mu pomáhala. Na druhou stranu by bylo určitě možné, že Berka, i přes úzký osobní vztah k Hermannovi, ani v jeho chování nic nezpozoroval. Zbýval už jen Karinín postřeh. Streitovi to bylo proti mysli, ale musel zůstat věcný. Dobrá detektivka, pomyslel si, se vyznačuje mimo jiné tím, že se vrah na konci vždy ukáže jako bezelstná, nepodezřelá a často sympatická osoba. Tak to ale ve skutečnosti určitě nebylo, tím si byl Streit jistý. Ale Hermann byl koneckonců zavražděn. Pravděpodobně byl pachatel nebo právě pachatelka členem katedry. A on nemohl ani očekávat, že by pachatel odhalil svou pravou tvář, ani že by byl nějak logicky onou jemu nesympatickou osobou. Podle toho, co doposud věděl, nebyla Karin jako vražedkyně nijak podezřelá, ale nedala se právě ani vyloučit. Streit si v duchu shrnul, co mu Karin včera řekla, a pak kdy a jak mu to řekla.

* * *

Pomalým krokem došel Robert ke schodišti a stoupal právě po strmých schodech nahoru. Schodiště ústilo do pasáže, která vedla přímo do ulice. Okna budovy byla v tomto místě zamřížovaná. Za rohem vstoupil Streit na chodník. Zůstala jen okna do ulice. Zatímco ještě pozoroval okna, zahlédl koutkem oka středně vysokého, stříhlého až hubeného, šedovlasého muže, přes 60, který se na něho zahleděl déle, než mu bylo příjemné. Muž okamžitě zmizel v univerzitní budově. Robert vrhl další pohled do oken, pak se na ulici ohlédl: univerzita, banka a lékárna, jinak nic, žádná hospoda, žádné divadlo. V noci tudy nikdo nechodil, ale stejně, myslel si, riskoval by někdo a lezl dovnitř oknem? Byla to přece ta vysoká stará dvoukřídlá a dvojitá okna, která se zvenku dala dobře přibouchnout. S tímto rizikem se tedy dalo naprosto počítat.

* * *

Mezitím už bylo krátce před desátou, a Streit vstoupil na půdu univerzity, šel nahoru na katedru germanistiky. Váhal, zda má hledat Evin kabinet nebo tu jednoduše počkat, když vtom ho někdo oslovil.

„Promiňte, prosím, pane profesore Streite.“

„Ano prosím?“ obrátil se Robert za hlasem.

„Já jsem Karel Veselý. Jsem zaměstnaný tady na katedře. Dovolte, prosím, abych vám vyslovil upřímnou soustrast. Je nám všem tragické smrti pana profesora Rosenbauma hrozně líto.“

„Děkuji,“ řekl Streit překvapeně.

„Víte, profesor Rosenbaum se těšil u všech kolegů a studentů velké oblibě. Nelze pochopit, že ho zrovna tady... Ach, promiňte, to bylo netaktní, nechtěl jsem vás ranit.“

„Ne, to je v pořádku. Jste moc laskav, pane Veselý. Děkuji vám,“ odpověděl Streit. „Vy jste profesora Rosenbauma znal?“

„To bohužel nemohu říct. Mluvili jsme spolu jen příležitostně a když, tak jen krátce. Byl velmi zahlobán do své práce, ale byl často s panem profesorem Berkou a s Evou. Já znám spíše jeho publikace.“

Veselý se rozpačité podíval na hodinky a než mohl Streit vůbec začít odpovídat, Veselý pokračoval:

„Takže, chtěl jsem vám jen nabídnout, pokud byste cokoli potřeboval... Rád bych vám pomohl. Nebo směl bych vás někdy pozvat do restaurace, potěšilo by mě to... Musíme se spolu později domluvit... Já už teď opravdu musím.“

„Ano, rád,“ stačil už jen Streit odpovědět na tak zdvořilou a zdrženlivě pronesenou nabídku, a Veselý kolem něj špěsně prošel. Streit se otočil a uviděl, jak se na chodbě Veselý a Eva setkali krátkým pohledem, a pak už byla Eva u něj.

„Dobrý den, pane profesore! Strávil jste svoji první noc v Olomouci dobře?“

„Dobrý den, Evo. Ano, děkuji, spal jsem velmi dobře,“ zalhal Streit.

„Výborně. Pak tedy můžeme jít na policii. Mluvila jsem už s jedním pohřebním ústavem, který je všeobecně doporučován jako spolehlivý. Převoz není vůbec žádný problém. Podrobnosti můžeme samozřejmě domluvit, jakmile budeme vědět, kdy policie vydá tělo.“

„Samozřejmě. Děkuji.“ Streita najednou napadlo, že včera ani netelefonoval Ulrice. To bude muset po návštěvě policie okamžitě dohnat.

„Je vám něco, pane Streite?“

„Ne ne, Evo. Musel jsem teď akorát myslet na Ulriku Rosenbaumovou, jeho ženu.“

„Ach ano,“ odpověděla bezbarvě Eva. „Můžeme teď tedy jít?“

22

23

...A PŘÍŠTÍ TÝDEN...

11.–14. LISTOPADU

Ozvěny festivalu *Strečno 2003*. Filmový sál UC UP.

11. LISTOPADU

Doc. R. Halaš, Ph.D. (PřF UP): *M-operátory*. Seminář. PřF UP, Tomkova 40, posluchárna č. 301, 13 hod.

A. Ronto, CSc. (IM UAV Kijev) – seminář z diferenciálních rovnic. PřF UP, posluchárna č. 202, Tomkova 40, 13.30 hod.

Koncert Olomouckého komorního sboru. Kaple božího Těla, 19.30 hod.

Hladce...

stránkách přečetl, že jeho film *Touha* (1958) patří k prvním filmům české nové vlny. (Nová vlna se v Čechách zrodila o pět let později a Jasného do tohoto směru nepočítají ani v Austrálii.) Byl jsem v rozpacích, proč do soutěže nebyl přijat film, který byl předtím úspěšně uveden v Karlových Varech a vzápětí ho ocenil Jihlavský festival. Jestliže k hlavnímu cílům letošního ročníku byla propagace EU, pak nechápu, proč AFO neproběhlo v termínu blízkému konání referenda o vstupu do EU, jarní aktuálnost tohoto tématu šla navíc výhodně využít k propagaci AFO, nebo proč nebyla k spolupráci přizvána Katedra politologie, když její členové se k tomuto tématu vyjadřovali v celostátních médiích jako renomovaní odborníci. Jestliže byla v letošním ročníku zdůrazněna role vzdělávacích a výukových pořadů, proč nebyly ke spolupráci přizváni specialisté didaktiky z pedagogické fakulty. Tyto detaily podtrhují celkové vyznění letošního AFO.

Setkání absolventů Katedry speciální pedagogiky PdF UP. Aula PdF UP, 10 hod.

12. LISTOPADU

Mgr. L. Ondráková (PřF UP): *Altaj – „zlaté“ hory*. Přednáška. PřF UP, Šlechtitělu 11, 16.30 hod.

14. LISTOPADU

Seminář doktorandů oboru botanika. PřF UP, Šlechtitělu 11, 8 hod.

-red-

Dokončení ze str. 7

Pokud jeho letošní ročník proběhl Hladce, pak to ještě zdaleka neznamená, že proběhl úspěšně. Obávám se, že pokud nedojde k zásadním programovým a organizačním změnám ze strany vedení UP, tak bude pokračovat nejen naše, nkoliv programová, neochota se podílet na pořádání AFO, ale zejména ještě více upadne již tak pošramocená pověst festivalu a potažmo celé univerzity.

Letošní organizátoři pravděpodobně mají jiný názor. Proto jako první krok navrhuji vypracování nezávislé dramaturgické a organizační analýzy festivalu a finančního auditu. Domnívám se, že to budou vyhozené peníze.

Mgr. L. Ptáček, Ph.D., vedoucí Katedry teorie a dějin dramatických umění FF UP, t. č. Lucemburk PS: Jsem rád, že už žijeme v době, kdy se mimo výukový zájem vysokoškolských studentů nedá ovlivnit žádným nařízením, ale naopak je důležitým indikátorem zajímavosti a aktuálnosti jimi navštěvované nebo ignorované akce.

YDAVATELSTVÍ UP

Říjnová produkce

Filozofická fakulta

Papajik, D.: *Majetkové poměry na střední Moravě ve 14.–16. století*. Knižnice Verbum. 1. vyd., 194 s.
Krč, E.: *Literární poselství Javiera Tomea v kontextu současné španělské literatury*. 1. vyd., 252 s.
Malinevská, N.: *Ukrajinské realie* 1. 1. vyd., 97 s.

Lékařská fakulta

Šimánek, V. (editor): *Biomedical Papers*. Vol. 147, Supplement 1, October 2003, 91 s.
Holibka, V.: *Obrazové předlohy k přednáškám z anatomie*. Centrální nervový systém. 1. vyd., 174 s.

Pedagogická fakulta

Renotierová, M., Ludíková, L. a kol.: *Speciální pedagogika*. 1. vyd., 291 s.
Novák, B.: *Vybrané kapitoly z didaktiky matematiky 1* pro učitelství 1. st. ZŠ. 1. vyd. 68 s.
Nezvalová, D.: *School Improvement in an Era of Change*. 1. vyd., 84 s.
E-pedagogium II/2003. 73 s.
Nelešovská, A., Svobodová, J.: *Pedagogická praxe*. Praktická příručka určená studentům prezenčního studia oboru Učitelství pro 1. st. ZŠ. 1. vyd., 117 s.
Šimíčková-Čížková, J.: *Poznávání duševního života člověka*. Dotisk 3. vyd., 112 s.

Právnícká fakulta

Vystrčil, P. (editor): *Mezinárodní a srovnávací právní revue*. International and Comparative Law Review 7/2003. 1. vyd., 121 s.

RUP

Nováček, P.: *Mys Dobré naděje*. 1. vyd., 167 s.
9. výroční přednáška k počtě J. L. Fischera – Em. Univ.-Prof. DDR. Ota Weinberger, Dr. h. c., 55 s.

-kop-